

דף צז.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן קה סעיף ה

ה. ח. מה שאמרנו שבצלי שאין רוטב אוסר רק בכדי נטילה כל זה בכחוש א אבל בשמן כגון גדי שמן שצלאו בחלבו אם אין בכל הגדי ששים נגד כל החלב הכל אסור כיון שהוא שמן מפעפע בכולו.

ה. ט. אפי' חתיכת האיסור כחושה וחתיכת ההיתר שנצלאה עמה שמנה, האיסור מפעפע בכולו ש.

ה. י. כל דבר שיש פיעפוע שנפל למקום ידוע בחתיכה של הצלי אפי' שיש בחתיכה ששים לבטל האיסור מ"מ צריך נטילת מקום ת.

הגה: כל דבר מבושל בלא רוטב או אפוי דינו כצלי בכל דבר.

הגה: י"א דאין אנו בקיאין איזה נקרא כחוש ואיזה שמן ויש לאסור בכל ענין א עד שיהיה ששים נגד האיסור, וגם אם יש ששים צריך נטילת מקום, וכך נהוג.

הגה: ודוקא באיסור חלב או שאר איסור ב ששייך בו שמנונית אבל באיסור שלא שייך בו שמנונית והוא בודאי כחוש, אינו אוסר אלא כדי נטילה בלבד.

ק. דגם הבהמה שמנה מ"מ שמנו של גיד וקנוקות שבו כחושים בטבעם ואין מפעפעים. פר"ח אות י"ז.

ר. ואפי' מראש אנו אסור דהחלב מפעפע אפי' כלפי מעלה. ב"י בשם התוס'.

ש. והטעם כתב הב"י שהולך ההיתר ומפטם האיסור ואח"כ חוזר האיסור ומפטם ההיתר. ש"ך ס"ק י"ד.

ת. שבאותו מקום נחשב האיסור כאילו הוא בעין. ט"ז ס"ק י"א. וכל זה לכתחילה מצריכים ששים נגד החלב ונגד נטילת מקום, אבל בדיעבד שנתבשלה ואין ששים רק נגד האיסור ולא נגד גם הנטילת מקום מותר. כף החיים אות ס"ד.

א. גם הספרדים ההולכים ע"פ מר"ן בזה יש להחמיר כדעת הרמ"א. כף החיים אות ס"ח. ואף בבשר שאין בו שומן כלל לא בקיאין בין כחוש לשמן ויש לאסור אם לא בהפסד מרובה וכדומה ולפי ראות עיני המורה הבשר הוא כחוש. שם אות ס"ט.

ב. דבאיסור דרבנן ובודאי כחוש די בכדי נטילה אבל באיסור דאורייתא אף בודאי כחוש בעינן ששים וגם כדי נטילה. כף החיים אות ע"א מהש"ך.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

י"ד סימן קה פ"ה ח

ה. יד. כוליה שצלה אותה עם חלבה אינו אוסר אלא כדי קליפה^ג, שהקרום מפסיק.

הגה: ויש אוסרים^ד וכן נוהגים ואין לשנות ודינו כשאר חלב הנצלה עם בשר, ואם נתבשלה^ה רק הכוליה נעשית נבילה וצריך ששים נגד כולה.

עין משפט ד.

י"ד סימן צג פ"ה א

א. א. סיר שבישל בו בשר לא יבשל בו חלב^ו ואם בישל בו תוך מעת לעת האוכל אסור בנותן טעם^ז.

הגה: וצריך לשער כנגד כל הסיר^ח.

ג. שהחלב מבליע בקרום דבר מועט ואינו מתפשט כ"כ בכוליה וע"כ די בקליפה בכוליה. והפר"ת הסכים דצריך נטילה, וכ"ה בשו"ע סעיף ט' במליחה וכ"ש בצליה. ובכף החיים באות פ"ו מכריע לקחת כדי קליפה עבה ולא כמו שאר קליפות דאם יקחו נטילה לא ישאר ממנה כלום.

וכל זה בצלי הכוליא בלי שחתכו אותה אבל אם תחבו בה שפוד וכיוצא לכו"ע נאסרה כל הכוליא דנכנס החלב בתוכה דרך הנקב שעשה בה. כף החיים שם. ד. דחיישינן שמא נפסק הקרום. ש"ך ס"ק כ"ד.

ה. משמע אפי' לא נמלחה או נצלאה תחילה מ"מ הוי איסור דבוק וצריך ששים נגד כל הכוליא ולא אמרינן דהקרום מפסיק ולא ממהר לבלוע. ש"ך ס"ק כ"ה.

וכל זה לדעת הרמ"א דחתיכה נעשית נבילה גם בשאר איסורים אבל לדעת מר"ן דלא אמרינן חנ"נ רק בבשר בחלב כל שיש בקדירה ששים נגד הקרום נתבטל בששים, ואם נתבשל עם החלב והקרום צריך ששים נגד החלב והקרום ואז מותר. כף החיים אות צ'.

ו. ממסקנת הגמ' בע"ז דף ע"ו, דאפי' אינה בת יומה גזירה משום בת יומה.

ז. דהיינו יטעמנו קפילה, כמו בסי' צ"ב סעיף א', ולפי מה שכתב שם הרמ"א דעכשיו אין סומכין על טעימת קפילה א"כ משערין הכל בששים.

ח. והגם שמה שבתוך הסיר אין בו לעולם ששים נגד הסיר, כוונתו כאן מכיון שצריך לשער כנגד הקדרה הכל אסור, או כגון כלי רחב מנחושת דקה דמשכחת לה כמו שכתב בב"י. ש"ך ס"ק א'. ומה שצריך לשער כנגד כל הסיר דוקא בקדירה ישנה דלא יודעים כמה בלע אבל בחדשה או שיודעים כמה בלע משערין בכמה שבלע. ש"ך ס"ק א'. והיינו שאנו צריכים לדעת כמה בישלו בה בתוך מעת לעת דכל מה שבישלו בה לפני המעת לעת הוי נותן טעם לפגם.

ודוקא בבישל בה היתר אבל באיסור כגון שבישל בה בשר בחלב ואח"כ תוך מעת לעת חזר ובישל בה בב"ח שנית, ואח"כ תוך מעת לעת של התבשיל השני בישל בה תבשיל של היתר כאן בעינן בתבשיל ההיתר ששים כנגד התבשיל הראשון והשני של בב"ח, ואע"ג שהתבשיל הראשון עד היום עבר בו מעת לעת לתבשיל ההיתר, כיון שהתבשיל השני של איסור היה בתוך מעת לעת של הראשון ונעשה נבלה צריך כנגד שניהם, וזה גם למר"ן

א. ב. אם שהה מעת לעת קודם שבישל בו זה נותן טעם לפגם והתבשיל מותר ^ט אבל סיר זה אסור לבשל בו ^י לא בשר ולא חלב ^כ.

הגה: אבל שאר הדברים מותר לבשל בו ^ל.

הגה: דין כיסוי הקדירה כדין הקדירה עצמה ויש מחמירין בכיסוי לומר שאע"פ שאינו בן יומו דינו כבן יומו ^מ, וכן נוהגין מקצת מקומות והיא חומרא בלא טעם, וכן אני נוהג משום המנהג, ומ"מ לצורך שבת או

שיש לו חנ"נ רק בבשר בחלב אבל להרמ"א אפי' בשאר איסורים הדין כן. כף החיים אות ז'.

אם בישל כזית בשר בסיר עם מים אין משערין שהכלי בלע כל הכזית בשר אלא ביחס למים כלומר אם הוא עשירית ביחס למים אז משערין כעשירית כזית שנבלע בכלי והכל לפי שיעור המדומע ומעורב במים. כף החיים אות ח'. מחו"ד.

ואין חילוק בין סיר מחרס או ממתכת לעולם משערין נגד כל הקדירה. ש"ך ס"ק ב'. ^ט ובת יומה נמדד מתשמיש החם האחרון שהיה בה ולא מהצונן שהתערב בה. כף החיים אות י"א.

^י לפי שבלוע בשר וחלב וע"כ אסור לבשל בו אפי' אחרי מעת לעת לכתחילה. סיר שבישל בו בשר ובתוך מעת לעת בישל בו חלב דנאסר, אם בישל בו חלב בתוך מעת לעת לחלב האחרון, מותר בדיעבד כיון שעבר מעת לעת מהבשר הראשון. ש"ך ס"ק ג'. כף החיים אות י"ב.

ואפי' הסיר הוא של חרס שאין לו תקנה בהגעלה אסור לבשל בו גם אחרי מעת לעת ואין אומרים כיון שאין לו תקנה בהגעלה הוי כדיעבד. ומסתבר דאסור להשהות הסיר להשתמש בו בצונן שמא יבוא לידי תקלה, אבל מותר למוכרן לגוי לפי שאין ישראל לוקחים כלים ישנים מגוי. כף החיים אות י"ד מהרדב"ז. ויש מי שהתיר בהפ"מ ובאיסור דרבנן לבשל בקדירת חרס שאין לה תקנה בהגעלה אחרי מעת לעת. שם.

^כ אבל שאר דברים שאינן לא בשר ולא חלב מותר לבשל בהם אחרי מעת לעת אפי' לכתחילה. ש"ך ס"ק ג'.

ומה שהרמ"א בסי' צ"ד סעיף ה' כתב דנוהגין לאסור הכלי שאינו בן יומו אפי' לשאר דברים א"כ כ"ש כאן שנתבשל בו בשר ממש צ"ל דכאן סתם מר"ן לענין דינא והרמ"א הסכים בזה לענין דינא. ש"ך ס"ק ג'.

וע"כ הספרדים שלא נהגו חומרא זו מותר לבשל בסיר זה שאר דברים, והיינו דרך עראי אבל דרך קבע חוששין שמא יבא לבשל בו בשר או חלב בלי הגעלה ואולי זה טעם המנהג גם לאסור שאר דברים גם בעראי. כף החיים אות ט"ז.

^ל וכל מה שמותר מעיקר הדין לבשל בסיר זה שאר הדברים, היינו בבישל בה בשר ואחרי מעת לעת בישל בה חלב אבל אם בישל החלב בתוך מעת לעת לבשר ודאי נעשה נבלה ואפי' אחרי מעת לעת אסור לבשל בה גם שאר דברים משום דגורנין שיבשל בה ירקות בתוך מעת לעת. שכיון שהבשר והחלב התבשלו בה בתוך מעת לעת שניהם לשבח והקדירה נאסרה. כף החיים אות י"ז.

^מ וטעמם משום דס"ל דחמיר איסור זיעה וריחא מהאיסור שהוא ע"י טעם עצמו ורש"ל דחה טעם זה. ש"ך ס"ק ד'.

הפסד יש להתיר^א אם הכיסוי לא בן יומו^ב.

הגה: לקחו כיסוי רותח^א מסיר של בשר ונתנו אותו על סיר של חלב אם שניהם חמים שניהם אסורים אם היה אוכל בסיר של הבשר וכן בשל החלב^ב. ואם הכיסוי צונן והסיר חם ג"כ שניהם אסורים^א אם התחיל להזיע^ק תחת הכיסוי דהתחתון גובר. אבל אם הכיסוי חם והסיר צונן הכל מותר^ר רק המאכל צריך קליפה אם אפשר לקולפו ואם לאו הכל מותר.

הגה: לא היה מאכל בסיר הכל מותר^ש דהוי כשתי קדירות שנגעו זו בזו.

ג. ודוקא אם הכיסוי נקי אבל אם יש בו ליכלוך או לחלוחית מבישול הקודם צריך ששים כנגד כל דבר שבעין. כף החיים אות כ"א.

ס. אם עשו כיסוי מבצק לכסות בו סיר בשר ואח"כ שמוהו על סיר של חלב אפי' שהכיסוי של בצק זה אינו בן יומו הכל נאסר אם אין ששים כנגד הבצק דרק בכלים אמרינן אחרי בן יומו נותן טעם לפגם אבל באוכלים גם אחרי בן יומו נותן טעם לשבח, וזה דוחק. כף החיים אות כ"ג.

ע. אם שניהם חמים שניהם אסורים היינו בחום שיד סולדת בו ושניהם אסורים היינו הכיסוי והקדירה משום שסתם כיסוי רותח יש בו לחלוחית ונבלע בקדירה ואוסרתה. והכיסוי נאסר ג"כ משום דמסתמא כיון ששניהם חמים ויש מאכל בקדירה עולה ההבל מן המאכל לכיסוי ואוסר אותו ולכן הצריך שיהיה מאכל בשניהם. כ"כ הפר"ח באות ו'.

פ. ואם אין ששים נגד הכיסוי גם המאכל אסור. פר"ח באות יו"ד.

צ. וגם המאכל אסור אם אין בו ששים נגד הכיסוי.

ק. וצריך שתהיה היד סולדת בזיעה. ש"ך ס"ק ה'. והיינו אם הכיסוי צונן אבל אם הכיסוי רותח אפי' אין היד סולדת בזיעה אסור. כף החיים אות כ"ח.

ר. ויש חולקין וס"ל דאם הכיסוי חם א"א שלא בלעה הקדירה החולבת מן הבשר כמו בטיפה רותחת שנפלה על קדירה צוננת שבולעת, וכך היא דעת הש"ך בס"ק ו', ויש להקל בהפ"מ. כף החיים אות נ"ט.

ש. זה חוזר על מש"כ בשניהם חמים דשניהם אסורים וע"ז כתב כשיש מאכל בסיר. אם בישל ירקות או מים בקדירה של בשר אפי"ה אסור לבשל בה חלב דלא הוי הגעלה בכך שבישול ירקות או מים אחרי הבשר, ואם הקדירה היא בת יומה מן הבשר אף שבישול בה ירקות ביני ביני הכל אסור, כ"כ הכ"מ בב"י ודלא כהרשב"א, ובכף החיים באות ל"א סיים דאם עבר לחלב מעת לעת מזמן שבישול בה בשר ובישול בה ירקות או מים ביני ביני מותר לכתחילה לבשל בה חלב אחרי מעת לעת של הבשר בלי שום תיקון כיון שהוא פגום, ומ"מ יש להחמיר גם בזה אם לא בשעת הדחק, ע"ש. כלים שהעמיד בהם חלב צונן מעת לעת כתב הט"ז בסוף ס"ק ב' דהוי כבוש כמבושל ואם יבשל בו מעת לעת בשר הכל אסור, וכ"כ הש"ך בנה"כ. וכל זה בהפסד מועט אבל בהפסד מרובה יש לסמוך על המקילין כיון שאין כבישה לכלים, כמ"ש בסי' פ"ז סוף סעיף ב', ועיין בכף החיים שם באות ט"ו וכן בסי' ק"ה סעיף א'. כף החיים אות ל"ב.

דף צז:

עין משפט א.

יו"ד סימן צח סעיף א

א. איסור שנתערב בהיתר^ה אם זה מין בשאינו מינו כגון חלב^א שנתערב בבשר יטעמנו עכו"ם^ב אם אומר שאין בו טעם חלב או שיש בו אבל טעמו פגום מותר^ג והוא שלא יהיה סופו להשביח.

א. ב. צריך שהעכו"ם לא ידע שסומכין עליו, ואם אין שם עכו"ם משערין בששים^ד. וה"ה אם נתערב מין במינו דאי אפשר לעמוד על טעם האיסור משערין בששים.

הגה: והיום אין נוהגים לסמוך על טעימת עכו"ם^ה ומשערין הכל בששים.

ת. מימרא דרבא בחולין צ"ז.

א. חלב בציר^ו והוי מין בשאינו מינו. ט"ז ס"ק א'. ש"ך ס"ק א'. והיינו שנתבשל החלב עם הבשר.

ב. רמב"ם פט"ז ממאכלות אסורות ואפי' אינו אומן, וכמ"ש הטור בשם הרשב"א, אבל היום בין האשכנזים בין הספרדים אין סומכין על טעימת עכו"ם אלא הכל משערין בששים, וכמו שכתב הרמ"א. ובמקום ספק איסור מותר לטעום בלשון. ט"ז ס"ק ב'. וש"ך חולק.

ג. ואם אומר שיש בו טעם אסור אף שיש בו ששים. ב"י ופר"ח אות י'. ונפ"מ גם היום שמשערין בששים אם יש בו טעם אסור. כה"ח אות ג'.

ד. והשיעור הוא לא במשקל אלא בנפח והמשער ע"י משקל טועה ומאכיל טריפות ובאיסור קל צריך לשער בנפח אבל באיסור כבד צריך לשער במשקל. כף החיים אות ה'. ועיין באות ו'.

ואם האיסור וההיתר מאותו מין כגון שניהם בשר בלי עצמות משערין במשקל שהעצמות כבדים יותר מהבשר. והחיטים יותר כבדים מן הקמח, והיין והשמץ קלים מן המים אחד מכ"ז. כף החיים אות ט'.

ה. וכ"כ הכנה"ג בהגהות הב"י אות ט"ו, וכ"כ בזבחי צדק אות ה' מפרי העץ אות א'. ומשמע דהיום הגם שאין סומכין על טעימת עכו"ם מ"מ על טעימת ישראל סומכין במין בשאינו מינו דהיתרא כגון תרומה שנפל לחולין שכהן טועם כמו שהגמ' אומרת. ואף שבזה"ז אין לנו תרומה נפ"מ לאומר קונם בשר ויין שאינו טועם ונפל לתבשיל שאסור לו בנ"ט שבזה סומכין על טעימת ישראל. וסומכין על ישראל אפי' אינו אומן. ש"ך ס"ק ה', ודלא כהלבוש שכתב דהיום אין סומכין על טעימת כהן. מיהו י"א דלא סומכין האידנא גם על טעימת ישראל ולעולם צריך ששים, וסיים בכף החיים אות י"ב דאפשר בהפ"מ יש להקל.

ואם טעמו אותו ג' אנשים ורובם אומרים שאין בו טעם הנרגש ואחד אומר שיש בו טעם מותר, דכיון שאין זה טעם הנרגש לרוב בני אדם מותר. ונפ"מ אם טעמוהו ג' או ד' ישראל בדיעבד דסמכין ארובא. כה"ח אות י"ד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב.

י"ד סימן צא סעיף ה

ה. ו. מליח שאינו יכול ליאכל מחמת מלחו ושהה כדי מליחה^י לבישול כל זמן שלא הדיחו נקרא אינו נאכל מחמת מלחו.

הגה: י"א דאחר ששהה שיעור מליחה לא נקרא רותח^ז ולצורך גדול כגון בהפ"מ או סעודת מצוה יש לסמוך על המקילין.

הגה: אפי' לא נמלח הבשר אלא מצד אחד^ח כל שנמלח מליחה שאינו יכול ליאכל מחמת מלחו נחשב כרותח.

וכל שלא נמלח כ"כ נחשב צונן אפי' נמלח משני הצדדים.

הגה: י"א דאנו לא בקיאים באינו נאכל מחמת מלחו ומחשיבים אפי' נמלח

ו. משמע בלא שהה אינו אוסר בכחוש כדי קליפה ובשמן א"צ ששים דאינו אוסר, וכמו שכתב הב"י בשם הר"ן, וכ"כ הש"ך בס"ק י"א. דכך סובר מר"ן המחבר כהר"ן דבלח דשהה שיעור מליחה לא הוי רותח אלא דהש"ך פליג וס"ל דבתוך שיעור מליחה הוי רותח, והר"ן הוא יחיד. וכ"כ הפר"ח. אבל הפר"ת דחה דברי הש"ך והסכים לדברי מר"ן השו"ע להלכה ולמעשה. כף החיים אות ל"ג.

ומה שמשמע מסי' ס"ט סעיף כ' דלאחר ששהה שיעור מליחה לא הוי רותח צ"ל דשם איירי לגבי איסור דם, והיינו שהדם והמלח רותחים הם בשעת שיעור המליחה אבל אחרי ששהה שיעור מליחה שאז פסק כח המלח מחמת שפלט כל הדם, אבל כאן איירי באיסור בשר וגבינה שכל זמן שלא נמלח הבשר שיעור כדי מליחה אינו נחשב לרותח וא"כ כל זמן שיעור מליחתו עדיין לא נחשב רותח לענין זה אבל בשהה שיעור מליחה נחשב לרותח שהרי לא פסק כח המלח דעל כורחך איירי בבשר שכבר נמלח והודח כדינו וכעת נמלח שנית דאל"כ היתה הגבינה נאסרת משום דם הבלוע במלח. כ"כ הש"ך בס"ק י"א. אבל הכריתי באות ח' והפליתי באות ה' כתב להוכיח דלא כהש"ך אלא כדעת מר"ן השו"ע באיסור תורה דחשש להחמיר אפי' קודם ששהה שיעור מליחה, והיינו בסי' ס"ט סעיף כ' לענין דם, אבל בבשר בחלב שהוא במליחה שזה דרבנן היקל בו עד שישהה שיעור מליחה ואז יש לו דין רותח. ועיין בכף החיים אות ל"ד.

ז. דעת התוס' והרא"ש וזה ע"פ מש"כ בסי' ס"ט סעיף כ', ודעת הרמ"א להשוות איסור דם עם איסור גבינה ובשר, כמ"ש הש"ך בס"ק י"א, אלא שהש"ך השיג עליו. ולענין דינא אם הבשר הזה הוא נמלח מקודם, ועתה מלחוהו פעם שניה כדי להתקיים אם שהה כדי שיעור מליחה אוסר בבשר בחלב כל זמן שלא הדיחו ואין להתיר אפי' בהפ"מ אבל אם הוא עדיין במליחה ראשונה כדי להוציא דמו אם קודם ששהה שיעור מליחה נגע בגבינה יש לאסור משום דם ולאחר ששהה שיעור מליחה יש להכשיר בנגע בגבינה בהפ"מ או סעודת מצוה, וכמ"ש הש"ך. כף החיים אות ל"ה.

ח. כמו שפסק מר"ן השו"ע בסי' ס"ט סעיף ד' והוא מתשובת הרשב"א וא"כ כיון שנכשר הבשר במליחה זו הוי רותח.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

למליחת צלי ט כרותח, וטוב להחמיר במקום דאין הפ"מ.

ה. ז. אפי' אחר שהדיחו אם מלחו לדרך הוי אינו נאכל מחמת מלחו וכל זמן שלא שרה אותו במים הוי אינו נאכל מחמת מלחו, ודינו כרותח לאסור בכדי קליפה.

ה. ח. אין חילוק בין מליח תחתון לתפל עליון או להיפך י דלעולם המליח מבליע בתפל ואינו בולע ממנו, לכן בשר וגבינה המלווחים שנגעו זה בזה כ צריך לקלוף משניהם ל מקום נגיעתם.

ואם אחד מלוח והשני תפל המלוח מותר בהדחה והתפל צריך קליפה.

הגה: י"א דבכל מליחה אנו משערין בששים ועיין בסי' ק"ה כיצד נוהגין ומה שהטהור מליח והטמא תפל דמותר הטהור כי הוא מבליע ואינו בולע היינו שהטמא יבש אבל אם הוא דבר צלול מ נאסר הטהור מחמת שאינו נאכל מחמת מלחו הוא בולע האיסור שאצלו ושניהם אסורים. ודוקא שהטהור ג"כ לח קצת אבל אם הוא יבש לגמרי אינו בולע מדבר לח שלידו.

ט. אבל אם הוא נמלח מעט מאוד אין לחוש גם למחמירים. כף החיים אות ל"ז. ובזבחי צדק פסק כדברי השו"ע דמליח לצלי לא נחשב לרותח אפי' בהפסד מועט. כף החיים אות ל"ח.

י. דוקא בכחוש משום דבעי קליפה ולא שייך תתאה גבר אבל בשמן יש חילוק, כמו שיתבאר בסי' ק"ה סעיף י"א. ש"ך ס"ק י"ב.

כ. כגון שהם לחים. ט"ז ס"ק ט'.

ל. ולא שייך כאן לומר אידי דטריד למיפלט לא בלע או כבולעו כך פולטו שדוקא לגבי דם אמרינן הכי ולא בשאר איסורים. ט"ז ס"ק י'. וש"ך ס"ק י"ג.

גם באיסור דרבנן בשאר איסורין לא שייך כבולעו כך פולטו וכן אידי דטריד למיפלט לא בלע. כף החיים אות מ"ב.

מ. וחלב רך אינו מיקרי דבר צלול. ש"ך ס"ק י"ד.

נ. היינו גם הטהור אסור אם אין בו ששים נגד האיסור והיינו לסברת הרמ"א דגם בכחוש במליחה משערין בששים, אבל לדעת מר"ן בדבר כחוש א"צ ששים רק קליפה, כמ"ש בסי' ק"ה סעיף ט'.

ומיהו בכף החיים שם באות ס"ח כתב דגם מנהג הספרדים להחמיר כהרמ"א.

ה. ט. בשר וגבינה מלוחים אם הם יבשים או לחים ולא מחמת המליחה ^ס ונגעו זה בזה מספיק להם בהדחה.

הגה: כל ציר מבשר שנמלח אפי' לא נמלח אלא לצלי חשוב רותח. ע"כ אם נפלה ציר על הגבינה או על כלי אוסר אפי' במקום שאין הבשר אוסר שאינו נחשב רותח ^ע מ"מ הציר נחשב לאינו נאכל מחמת מלחו והוי כרותח.

הגה: ציר של בשר שאוסר כשנפל על הכלי צריך הגעלה ^פ, ואם הוא כלי חרס צריך שבירה, ואם לא נפל רק על מקום אחד ^צ בכלי עץ וכיוצא בו ^ק קולף מקומו ודיו.

יו"ד סימן קה סעיף ט

עיין לעיל דף צו: עין משפט ג

ס. פי' אחרי שנתייבש המלח עליהם נפלו עליו מים וחזר ונהיה לח בעוד המלח עליהם לא הוי מחמת מליחה ולא הוי אותה לחות רותח וחשיב כתפל כיון שנתייבש אחר רתיחתו תש כוחו. כף החיים אות מ"ט.

ע. כל זה לדעת הרמ"א שכל מליחה אפי' לצלי הוי כרותח, אבל לדעת מר"ן דמליח לצלי לא הוי כרותח א"כ אפי' ציר הנוטף ממנו לא חשיב כרותח ואם נטף על הגבינה או על הכלי מותר. כמבואר סי' ס"ט סעיף י"ח.

פ. דין זה שייך גם לדעת מר"ן וכגון שנפל הציר מבשר שנמלח לקדרה, ודוקא לאסור כולו בעי שיעור כבישה אבל לאסור כדי קליפה אוסר אפי' אם לא שהה כלל. כף החיים אות נ"א.

ומה שצריך הגעלה היינו בכלי ראשון ולא מספיק בעירוי משום שעירוי ספק אם נידון ככלי ראשון, וציר הנוטף לתוך הכלי עדיין הוא ברתחתו. כף החיים אות נ"ב.

צ. דאם נפל על כל הכלי לא שייך קליפה שיפסיד כל הכלי או שזה טורח גדול. לפ"ז אם הוא בענין שאין פסידא ורוצה לטרוח מותר. ואע"ג דבאו"ח בסי' תנ"א סעיף ט"ז כתב הרמ"א דכל מקום שצריך הגעלה לא מהני אם קלפו לכלי התם מיירי בנבלע בו ע"י חמין ובכח"ג נבלע בכל הכלי אבל ציר מלוח אינו נבלע אלא כדי קליפה. ש"ך ס"ק י"ח. וגם אם נבלע דבר שמן בכלי ע"י מליחה אינו נבלע יותר מכדי קליפה, ועיין בסי' צ"ח. ובכף החיים שם אות נ"ג.

ק. למעוטי כלי זכוכית וכדומה שא"א בשום ענין לקלוף אבל כלי חרס במקום אחד אפשר ע"י קליפה ג"כ, ודלא כהש"ך בסי' ס"ט ס"ק פ"ב דהבין אחרת ברמ"א זה שבכלי חרס א"א בקליפה אפי' במקום אחד ואין לו תקנה. כף החיים אות נ"ה.

עין משפט ג.

י"ד סימן קה סעיף א

א. איסור שנפל לתוך היתר והיה שם מעת לעת בצונן^ר, הרי הוא כבוש וכמבושל ונאסר כולו^ש אבל בפחות מעת לעת בהדחה מספיק.

הגה: גם מה שחזן לכבישה אסור שע"י הכבישה שלמטה מפעפע למעלה כמו בבישול, ויש מקילין במה שמחזן^ח לכבישה^א.

הגה: ספק כבוש אסור^ב חזן מבשר וחלב שהולכים לקולא^ג שמן התורה אינו אסור אלא בבישול ממש.

א. ב. אם הוא כבוש בתוך ציר או בתוך חומץ די לו אם שהה כדי שיתנו על האור וירתח^ד והרי הוא כמבושל^ה, ובפחות משיעור זה לא נאסר אלא כדי קליפה.

ר. מסקנת הגמ' בע"ז דף ס"ח. ובעובדא דרב שם בעכברא דמתא ואסריה, וכן פסקו הרי"ף והרא"ש והרמב"ם בפ' ט"ז ממ"א. וא"כ עכבר המדבר הרי הוא ככל האיסורים ואוסר בטעמו בכל דבר עד שיהיה ששים כנגדו. ועיין בכף החיים אות א'.

ש. ועיין בסי' ק"ה סעיף א' ששם כתב אם שהה כדי שיתניהו על האור וירתח, ושם יתבאר בס"ד.

ת. ואם הוא מאוס עליו אפי' שאין מאוס לאחרים אסור לו אפי' בששים או במאה משום בל תשקצו. ש"ך ס"ק ח'.

א. הגם דביין ושמן הוא פוגם ודבר שהוא פוגם בטל כל זה בענין שלא ניכר האיסור, אבל כאן מיירי שניכר האיסור וע"כ צריך סינון. כף החיים אות ד' ובסי' ק"ג אות י"א.

ב. זהו לדעת הרמ"א דס"ל דכיון ששרץ שיעורו בכעדשה חיישינן בו שמא נשאר כעדשה ואינו מכירו אבל שאר איסורים ששיעורם בכזית אין לחוש, אבל מדברי הב"י נראה אפי' בפחות מכעדשה וגם בשאר איסורים ג"כ לא בטיל הממשות אפי' ביותר מששים כל שאפשר לסננו, כמ"ש הש"ך בס"ק ג'. וכ"ה דעת הט"ז בס"ק א'. והשיג על דברי הרמ"א וכיון שעוד אחרונים השיגו על דברי הרמ"א יש להחמיר וכן עיקר להורות. כף החיים אות ה'. אבל אם נימוח האיסור כמו התבשיל ולא ניכר שרי ע"י ששים בין בעכבר בין בשאר איסורין. ט"ז שם.

ג. וה"ה לשאר מאכלים מרדב"ז סי' תשי"ז דכ"ש הוא.

ד. פי' דפוגם הוא בודאי. ש"ך ס"ק ד'. וה"ה לחמאה מהותכת דדין שומן יש לה. כף החיים אות ח'.

ה. דסוברין שדין שכר וחומץ יש לו לשומן. ש"ך ס"ק ד'. וכן דעת הרש"ל. אבל אנו אין לנו אלא פסק המחבר להתיר בעכבר העיר בכל המשקין ואף בשומן. כ"כ הפר"ח אות ה'. וזהו לפי דעתו שנוהגים כהב"י אבל בני אשכנז נוהגים כהרמ"א.

עין משפט ד.

יו"ד סימן צט סעיף ד

ה. ד. משערים ברוטב ובקיפה (פי' השכבה הדקה של הבשר ותכלין המתאספים בקדירה) ובחתיכות, ומשערין ההיתר והאיסור כמו שבא לפנינו אע"פ שהיה בהיתר יותר מתחילה^ו ונתמעט ע"י הבישול ונבלע בקדירה.

ה. ה. כל זה במין בשאינו מינו אבל אם הוא מין במינו משערין גם במה שבלעה^ז הקדירה ועומד בדופניה^ח, ומשערין זה באומד יפה ורואין אותו כאילו הוא בעין, אבל מה שכלה ואבד מחמת הבישול אינו מצטרף שזה כלה לגמרי.

עין משפט ה.

יו"ד סימן צט סעיף א.

א. א. חתיכת נבלה שיש בה בשר ועצמות שנפלה לסיר היתר, העצמות של הנבילה מצטרפות עם ההיתר^ט לבטל בשר הנבילה וא"צ לומר שעצמות ההיתר מצטרפות להיתר. אבל מוח שבעצמות^י האיסור מצטרף

ו. שגם האיסור נתמעט ע"י הבישול ונבלע בסיר. רש"י חולין צ"ז ע"ב. ש"ך ס"ק ו'.
ז. מהרשב"א בתה"ב וכתב הטעם משום דמין בשאינו מינו קי"ל בו דכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא ואפשר אפי' עד ששים למ"ד טעם כעיקר דאורייתא כר"ת.
ח. והש"ך כתב מהרש"ל דלעולם משערין במה שבא לפנינו גם במין במינו. וט"ז ס"ק ו'.
דאין אנו בקיאים לשער כמה בלעה, ולא שמענו ולא ראינו מי שהורה כן אם לא בהפ"מ ושעת הדחק דיש להורות כדעת מר"ן השו"ע. כה"ח אות כ"ב.
איסור שנפל לתוך היתר ולא נודע לנו שיעורו כמה היה בשעה שנפל משערין במה שבא לפנינו ולא מחזיקין איסור מ"מ אם היה שומן או דבר רך שבנקל נמס אפי' יש ששים במה שלפנינו אסור אם לא ידוע לנו כמה היה כשנפל אם לא שהרים אותו מיד שיש להקל. כה"ח אות כ"ג-כ"ד.

ואם ידענו כמה היה האיסור בשעת נפילה והיה ששים בהיתר נגדו ואח"כ נצטמק הרבה מההיתר עד שאין ששים כנגד האיסור שלפנינו כעת אסור, מהרפ"ח. כף החיים אות כ"ז.
ט. הרא"ש והרשב"א מירושלמי פ"ק דערלה וכיון שאינם בני אכילה אינם בכלל האיסור ומ"מ בולעים הם ע"י הבישול ע"כ מצטרפים לבטל האיסור כי האיסור מתפשט גם לתוכן ויש בהם ג"כ לחלוחית לערב האיסור שבולעים מן בשר האיסור. ט"ז ס"ק א'.

י. וה"ה העצמות הרכות מחמת רכותן. ש"ך ס"ק א' מב"י מהר"ן, אך דעת הטור דרק מוח העצמות לבדו מצטרף לאיסור ואין לחלק בין עצמות רכות לקשות, ומר"ן השו"ע נקט לשון הטור. ועצמות אחרי שהתייבשו נראים נקבים חלולים בידוע שהיה בהם מוח שמאחר שנתייבש המוח נעשה כך.

ובאבר מן החי אף דעצם שבו מצטרף לכזית האבר מן החי מ"מ אם נפל לתוך היתר עצמות

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהוד שליט"א אב"ד בירושלים מעוררים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עם האיסור ^ב. וגוף הסיר אינו מצטרף ^ל לא עם ההיתר ולא עם האיסור.

הגה: יש מחמירין שלא לצרף עצמות האיסור עם ההיתר לביטול האיסור ^מ, ובמקום הפסד יש לסמוך על המקילין ^י כי כן עיקר.

עין משפט ו. יו"ד סימן ק סעיף ב.

ב. ג. דבר שהוא בריה שנתבשל עם היתר אם אינו מכירו הכל אסור והרוטב בנותן טעם ^ס, ואם מכירו, זורקו והאחרים והרוטב צריך שיהיה בהם ששים ^ע כנגדו, חוץ מגיד הנשה שלא צריך ששים שאין טעמו אסור, אבל שומן של גיד הנשה יש בו טעם וצריך בו ששים כנגדו להתיר הרוטב.

ב. ד. ירך שנתבשל עם גידו, אם מכירו זורק הגיד וכל השאר מותר אם יש בו ששים כנגד שמנו ^פ של הגיד. ואם אינו מכירו כל החתיכות אסורות, ואם יש בקדריה ששים כנגד השומן שבגיד הרוטב מותר ואם לאו אסור, ואם נימוח הגיד ^צ ואינו ניכר צריך ג"כ ששים כנגדו.

עין משפט ז. יו"ד סימן צ סעיף א.

א. א. הכחל שהוא הדד של הבהמה אסור מדברי סופרים לאכלו עם החלב.

שבו מצטרפות להיתר דדוקא בעין מצטרף לאבר מן החי אבל לא פליטתו דחידוש הוא ואין לך בו אלא חידושו. כף החיים אות ג'.
^כ. ואפי' יהיה העצם סתום כיון שהעצם ספוגי ומוציא טעם המוח שבתוכו.
^ל. אבל קדירה שכבר נאסרה ואח"כ מבשל בה היתר גוף הקדירה ודאי מצטרף לאיסור. ט"ז ס"ק ב'.
^מ. וגם לא מצטרף לאיסור. אבל עצמות ההיתר מצטרפין להיתר. ש"ך ס"ק ב'.
^נ. ומנהג הספרדים כפסק מר"ן השו"ע דאפי' בלא הפסד מותר. כה"ח אות י"א.
^ס. ע"י סינון, כמו סעיף ד'. ש"ך ס"ק ז'.
^ע. דוקא בדבר טמא אבל לא בנמלה וכיוצא בזה מדברים המאוסים דטעמם לפגם ואין צריך ששים. וכמ"ש בסי' ק"ד ובסי' ק"ז סעיף ב', וש"ך שם.
^פ. ואם הוא דבוק בחתיכה צריך ששים נגד כל החתיכה לדעת הרמ"א בסי' צ"ד סעיף ד', ט"ז ס"ק ד'. והש"ך בס"ק ח'. ועיין בכף החיים אות כ"ה.
^צ. פי' והלך ממנו חשיבותו כבריה מ"מ צריך ששים נגדו אע"פ דעץ בעלמא הוא התורה אסרתו. ט"ז ס"ק ה'.

שבו ק' שאין בשר שנתבשל בחלב שחוטא אסור מן התורה. ע"כ אם קרעו ומירק החלב שבו מותר לצלותו ולאוכלו.

ואם קרעו שתי וערב וטחו בכותל ר' עד שלא נשאר בו לחלוחית חלב מותר לבשלו עם בשר אחר שימלחנו כדין.

א. ב. כחל שלא קרעו בין של קטנה שלא הניקה ש' בין של גדולה אסור לבשלו ואם עבר ובישלו בפני עצמו ת' וכ"ש אם צלאו מותר לאוכלו. ואם בישלו עם בשר אחר משערין אותו בששים א' והכחל מן המנין ב'. ואם היה ששים עם הכחל, הכחל אסור ג' והשאר מותר. אבל היה פחות מששים עם הכחל הכל אסור.

א. ג. אם נפל כחל זה אחרי שבישלוהו עם שאר הבשר בין אם היה ששים ד' בין לא היה ששים לקדרה אחרת אוסר אותה ומשערין בו

ק. ממשנה חולין ק"ט.

ר. ואם קרעו וחתכו כמה פעמים שתי וערב ע"פ כולו עדיף אפי' יותר מטיחה בכותל, וכמו שכתב בהרמ"א אה"כ.

וטחו בכותל היינו כובשו בידי לכותל כדי שיסחט החלב שבו. מרש"י חולין ק"ט ע"ב, ולא דוקא בכותל אלא היינו לסוחטו בחזקה.

ש. דלא פלוג רבנן. ש"ך ס"ק ב'.

ת. היינו בלי בשר אחר אבל עם ירקות הוי בישול בפני עצמו. ש"ך ס"ק ג'.

א. ובעינן ששים כנגד כל הכחל ולא רק במאי דנפיק מיניה דלא ידעינן כמה נפיק. ש"ך ס"ק ד'.

ב. והרמב"ם נתן טעם לזה כיון שאיסור כחל מדרבנן ועשו בו היכר הקילו בו. והרשב"א דחה טעמו שהרי כמה איסורין מדרבנן ומצריכים ששים וכתב הטעם משום שהוא עצמו בשר ומצטרף עם הבשר לבטל החלב שבו. ט"ז ס"ק ב'.

ומה שהכחל מן המנין דוקא בנתבשל עם בשר אבל בנתבשל בחלב צריך ששים חוץ מן הכחל שאין החלב שבו ניכר שיצטרף לבטל עם שאר החלב טור מהרשב"א.

ג. לאו דוקא אלא אפי' היה ששים לבד ממנו ואפי' מאה הוא אסור, כ"כ הרשב"א בחולין בדף צ"ז. ודלא כמי שנסתפק בזה שנעלם ממנו רשב"א זה.

ומה שהכחל אסור היינו באכילה אבל בהנאה מותר כמו כל בשר בחלב דרבנן. כף החיים אות ט'.

ד. והטעם דאפי' היה ששים עדיין חתיכה זו אסורה כיון שאנו חוששין אולי לא פלט כל החלב שבו. כ"כ הרשב"א. והר"ן כתב הטעם משום מראית העין שמא יבואו להתיר חתיכת נבלה. ט"ז.

בששים^ה כבראשונה, שהכחל עצמו שנתבשל נעשה חתיכה האסורה.
ואין משערין בו אלא כמות שהיה בעת שנתבשל ולא כמו שהיה בעת שנפל.

הגה: י"א שאם נפל תחילה לקדירה שאין בה ששים ונאסר הכחל אם נפל אח"כ לקדירה אחרת אין הכחל מצטרף לשיעור ששים^י, וכן עיקר.

י"ד סימן צח פ"ה ח

ה. יג. כחל שהוא דד בהמה שבישל אותו עם בשר בלי שחתכו שתי וערב וטחו בכותל צריך נ"ט לבטלו^ז.

הגה: כל האיסורים הנוהגים בזמן הזה^ה מתבטלים בששים, חוץ מחמץ בפסח ויין נסך^ט כמו שיתבאר במקומם. ובלבד שהאיסור אינו נותן טעם בקדירה אבל אם נותן טעם בקדירה והוא אסור מצד עצמו אפי' באלף לא בטיל כל זמן שמרגישין טעמו.

הגה: ע"כ תבלין ומלח שעשויים לטעם אם הם אסורין מחמת עצמן^י אינם בטלים בששים^כ.

ה. והכחל מן המניין כבראשונה אפי' אם בראשונה היה פחות מששים. אבל לדעת הי"א ברמ"א כיון שנעשה נבלה, בפעם השניה אין הכחל עולה מן המניין אם לא היה ששים בפעם הראשונה. ט"ז ס"ק ד'.

ולענין דינא לפי מש"כ בסי' צ"ב דלא אמרינן חנ"נ בדברים שאינם אסורים אלא מדרבנן א"כ כיון דחלב שחוטא הוא איסורו מדרבנן אפי' שנאסר מתחילה מצטרף כמו בפעם הראשונה כדעת המחבר. כף החיים אות י"ב.

ו. דכשנפל בששים שאז החלב היוצא ממנה נתבטל ולא נאסר הכחל אלא משום מראית העין אף בקדירה השניה מצטרף הכחל לששים. ש"ך ס"ק ה'.

ז. עיין בסי' צ' ושם נתבאר.

ח. פ"י בין של תורה בין של דבריהם, כ"כ הטור והרשב"א, ודלא כהרמב"ם הסובר דאיסורים של דבריהם מתבטלים בחמשים ותשע כמו כחל. ש"ך ס"ק כ"ו, וב"י.

ט. ומה שהשמיט הרמ"א ערלה כיון שערלה מין במינו במאתים לא כן חמץ ויין נסך במשהו. ש"ך ס"ק כ"ז.

י. כמו של ערלה לאפוקי בלועים מאיסור. ומחמת עצמן אפי' באיסור דרבנן. ש"ך ס"ק ל"א. וט"ז ס"ק י"ב.

כ. ואפי' באלף דמסתמא הוא נותן טעם אפי' באלף, אבל בידוע שלא נותן טעם כגון נפל גרגיר אחד של מלח או של תבלין של איסור לתוך סיר גדול מותר. ש"ך ס"ק כ"ח.

עין משפט זז.

יו"ד סימן צה סעיף ז

ז. יב. ביצה שיש בה אפרוח או טיפת דם שנתבשלה עם אחרות^ל, צריך ששים ואחת לבטל פליטתה.

יו"ד סימן פו סעיף ה

ה. ז. ביצת עוף טמא שנתבשלה עם אחרות אם היא בקליפתה אינה אוסרת^מ ואם היא קלופה אוסרת^נ. ה"ה אם היא נקובה^ס או סדוקה^ע דינה כקלופה וצריך ששים ואחת^פ ביצים של היתר כנגדה לבטלה^צ, ואפי' אינה שלמה רק טריפה.

שומן אף שעשוי להטעים האוכל מ"מ אינו כמו תבלין ומלח ובטל בששים. ט"ז ס"ק י"א. אם לא שיש עדיין טעם.

ותבלין ודברים חריפים שלא בטלים אפי' באלף כתב הפר"ח שזה מדאורייתא ויש שכתבו שמן התורה בטל בששים ומדרבנן הוסיפו אפי' באלף לא בטיל. והיכא דאיכא פלוגתא אם יש עוד איזה צד להקל או בהפ"מ יש לסמוך על המ"ד שזה מדרבנן מעבר לששים. כ"כ הכף החיים באות ע"ז.

ואם היה מלח של איסור שאין בו לתת טעם אבל היה איתו גם מלח של היתר הו"ל זה וזה גורם ומותר. ועיין בכף החיים אות פ'.

ל. עיין בסי' פ"ו סעיף ה', ונתבאר שם מדוע צריך ס"א. ודע דכאן לבטל טעמה של ביצת האיסור בתבשיל, אבל הביצה עצמה אם לא ידועה אפי' באלף לא בטיל, וכמו שנתבאר שם.

מ. שאינה נותנת טעם רק מיא בעלמא ואין כח האש להוציא גוף האיסור ממנה משא"כ בביצת אפרוח שיש שם איסור כל מה שיוצא דרך קליפתה אוסר אחרים. ט"ז ס"ק ט'. ואם היא בקליפתה מעיקר הדין אפי' חדא בחדא מותר מ"מ צריך שיהיה רוב מדרבנן. כף החיים אות מ'.

נ. אפי' אם המותרות אינן קלופות רק האסורה קלופה אסור. ט"ז ס"ק י', ודלא כהב"ח. ואם המותרות קלופות והאסורה אינה קלופה גם בזה יש לאסור. הפר"ח אות י"ב, מ"מ מתשובת הרשב"א בסי' מ"ו משמע דבכה"ג מותר, וכ"מ בט"ז שם ומסתימת מר"ן השו"ע שרי.

ס. הגם שכל הביצים יש להם נקבים זה שאני שזה בטבע אין בהם חיסרון.

ע. כ"כ הזבחי צדק באות כ"ח.

פ. משום שיש ביצים קטנות ויש גדולות ואינם שוות ע"כ הצריכו ס"א. כף החיים אות מ"ז. וזהו לדעת השו"ע, אבל הרמב"ם בפ' ט"ו ממאכלות אסורות דין י"ט כתב הטעם מפני שהיא בריה בפני עצמה עשו בה היכר והוסיפו בשיעורה ולפ"ז אפי' בתבשיל צריך ס"א כנגדה, ויש להחמיר כשני הטעמים. ש"ך ס"ק ט"ז. מיהו י"א דביצה אינה בריה אלא אם יש בה אפרוח.

צ. היינו לבטל הטעם אבל לבטל הביצה בעצמה אפי' נתערבה באלף כולן אסורות. ב"י. וש"ך שם.

ה. ח. נתבשלה בתבשיל של היתר א"צ אלא שישים ק מן התבשיל לבטלה.
ביצה שיש בה אפרוח או דם ר אוסרת המתבשל עמה אפי' אם אינה קלופה.

הגה: קליפות האיסור מצטרפים עם ההיתר לבטל האיסור ש וכ"ש קליפות ההיתר.

עין משפט ט.י.
יו"ד סימן צ סעיף א
עיינ לעיל עין משפט ז

יו"ד סימן צח סעיף ד

ה. ז. איסור שנתבשל עם היתר ת אפי' מכירו והוא שלם והוציאו וזרקו צריך ששים כנגד כל האיסור משום שאין אנו יודעים כמה יצא ממנו. וע"כ המבשל בקדירה של איסור בת יומה או תחב כף של איסור לתוך היתר צריך ששים נגד הקדירה א או נגד הכף במה שנתחב ממנה שאין אנו יודעים כמה בלעו, בין בשל חרס ב בין בשל מתכת.

הגה: ובלבד שבלעו הקדירה והכף ע"י רתיחת אש שאז הבליעה מתפשטת

ק. ולטעם הרמב"ם באות י"ז צריך ששים ואחד גם בתבשיל.
ר. היינו במקום האוסר, כמו בסי' ס"ו סעיף ד' שהדם על החלמון או בקשר.
ש. ובמקום שאין הפ"מ אין לצרף הקליפות. ש"ך ס"ק י"ח. כמו בסי' צ"ט סעיף א' בהרמ"א לענין עצמות.
ת. ואפי' איסור דרבנן. ש"ך ס"ק י' מהב"י.
א. וכיון שאין ששים ממה שבתוך הקדירה כנגד הקדירה הכל אסור. ש"ך ס"ק י"א. אם לא שהכלי הדופן שלו דק מאוד, ודרך לשער הוא בנפח ולא במשקל הקדירה. כה"ח אות מ"ה-מ"ו.
ואפי' התבשיל עד חציה צריך לשער בכל הקדירה כיון שזיעת התבשיל עולה עד למעלה. שם באות מ"ח.
ב. לאפוקי מדעת הראב"ד דבשל עץ ובמתכת דאפשר ע"י הגעלה אין משערין בששים אלא באומד כמה יצא ממנו. ש"ך ס"ק י"ב.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777
email: minchat.aaa@gmail.com

בכל הכלי אבל ע"י רתיחת מליחה^ג אינו נבלע רק כדי קליפה^ד וא"צ לשער אלא בששים נגד הקליפה^ה.

ה. ח. יש מי שמחמיר בכף של מתכת להצריך ששים נגד כל הכף^ו אפי' לא הכניס כולה, משום דחם מקצתו חם כולו.

הגה: ונוהגים כסברא ראשונה.

הגה: כל איסור שמבטלים בששים אם מכירו צריך להסירו אע"פ שנתבטל טעמו בששים.

הגה: ע"כ נפל חלב לתוך תבשיל ונתבטל טעמו בששים, צריך ליתן בתבשיל מים צוננים וטבע החלב לצוף^ז ולהקפיא ויסירו משם, דהוי כאילו מכירו וצריך להסירו משם.

הגה: איסור שנתבטל בקדירה והסירוהו משם וחזר ונפל לקדירה אחרת צריך לחזור ולבטלו בששים נגד כולו, וכן לעולם אבל אם נפל שוב לאותה

ג. וה"ה ע"י עירוי, אבל ע"י כבישה צריך לשער נגד כולו. ש"ך ס"ק י"ג. מ"מ בכבישה אם נכבש עד חצי הכלי א"צ נגד כל הכלי דאין שם זיעה שעולה עד כולו וע"כ בכה"ג משערין עד מקום שנכבש בכלי. כה"ח אות נ"א. ובכלי זכוכית צ"ע אם מבליע ע"י כבישה, ובזבחי צדק כתב דהיום כל הזכוכית מזוייף ודינו ככלי חרס, וכמו שכתב הרמ"א באו"ח סי' תנ"א סעיף כ"ו. מיהו כתב הכף החיים דלפי הטעם שהם שיעי ולא בולעים הספק במקומו גם בזכוכית מזוייפת שעדיין שיעי. כף החיים אות נ"ב. ומיהו כל זה למ"ד יש כבישה בכלים אבל לסוברים אין כבישה בכלים מותר ולענין דינא יתבאר בסי' ק"ה דבהפ"מ יש להקל כמ"ד אין כבישה בכלים.

ד. ואף בדבר שמן אינו נבלע ע"י מליחה בכלי אלא כדי קליפה. כה"ח אות נ"ג. ודוקא בכלי אינו נבלע ע"י מליחה אלא כדי קליפה אבל בדבר מאכל קימ"ל דנאסר כולו גם ע"י מליחה. ש"ך ס"ק י"ד. וכל זה לדעת הרמ"א בסי' צ"א סעיף ה', ובסי' ק"ה סעיף ט', אבל לדעת מר"ן השו"ע רק בדבר שמן נאסר המאכל כולו ע"י מליחה אבל בכחוש גם המאכל רק בכדי קליפה. כה"ח אות נ"ד.

ה. ובדיעבד בלא שקלף אותו ובישלו כך מותר, כמבואר בסי' צ"א סעיף ד' ברמ"א, ועיין בכה"ח שם באות כ"ט.

ו. ודוקא בהפסד מועט יש לחוש לסברא זו אבל בהפסד מרובה אין לחוש. כה"ח אות נ"ו.

ז. ודוקא ביש ששים נגד החלב עושים כן להוציא הדבר האסור אבל באין ששים לא יעזור לתת מים צוננים, ודלא כהב"ח שהכשיר בדיעבד בזה. ט"ז ס"ק ז'. וש"ך ס"ק ט"ז. ואם המאכל מתקלקל ע"י נתינת מים צוננים יניחנו כך עד שיצטנן ויצוף החלב ויסירו משם ואח"כ יחזור ויחמם התבשיל. כה"ח אות נ"ט.

קדירה הראשונה א"צ רק ששים פעם אחת **ח** כנגדו.

עין משפט כ.

יו"ד סימן צ סעיף א

עיי' לעיל עין משפט ז

ח. ודעת מר"ן השו"ע בסי' צ"ד סעיף ב' דאין חנ"נ בשאר איסורים סגי בפעם אחת גם בחזר ונפל לקדירה אחרת. ועיי' בכה"ח שם באות כ"ד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com